

شناسنامه درس

گروه آموزشی روانپرستاری

عنوان درس: اصول مشاوره در روانپرستاری

شماره درس: ۵۱۳۵۲۶

نوع درس (تعداد واحد): کارآموزی ۰/۵ واحد

دروس پیش نیاز: اصول سلامت روان و روانپرستاری

رشته، مقطع و ترم دانشجو: روانپرستاری، کارشناسی ارشد، ترم ۱

تعداد دانشجویان: ۷ نفر

زمان و مکان: سه شنبه الی پنجشنبه ۱۸ الی ۲۶ مهر ۹۶

مدرس و مسول درس: دکتر موسی علوی

Email: m_alavi@nm.mui.ac.ir

ساعات حضور مسول درس در دفتر: یکشنبه ۴-۲

مقدمه:

ارائه خدمات جامع پرستاری مستلزم شناخت تمامی ابعاد زیستی، روانی و اجتماعی مددجویان است. مددجویان به ویژه به دلایل متعددی از جمله مواجه شدن با بیماری های مختلف جسمی و تضعیف توانایی های جسمی، تغییرات و شکل و عملکرد بدن، تغییر در نقش و مواجهه با بحرانهای مختلف زندگی، در معرض ابتلا به اختلالات متعدد روانشناختی قرار دارند. خدمات مشاوره از جمله نقشهایی است که به صورت حرفه ای و کاملاً تخصصی توسط روانپرستاران و با اهدافی از قبیل پیشگیری از ابتلا به اختلالات روانی و ارتقای سلامت روان، و نیز آماده سازی و توانمند سازی افراد، خانواده ها و گروهها در مواجهه با بحرانهای زندگی و چالش های تهدید کننده سلامت روان ارائه می گردد. نظر به نقش روانپرستار به عنوان عضو متخصص تیم سلامت روان، ضروری است که فراگیران این رشته ضمن آشنایی با اصول و مبانی مشاوره، توانایی به کار گیری تکنیک های مشاوره با استفاده از دانش تخصصی در این حوزه به منظور دستیابی به برآیندهای مورد انتظار در مددجویان را داشته باشند.

هدف کلی:

- توانایی به کار گیری تکنیکهای مشاوره با استفاده از دانش تخصصی در این حوزه به منظور دستیابی به برآیندهای مورد انتظار در مددجویان

اهداف رفتاری:

در پایان دوره کارآموزی انتظار می رود دانشجو قادر باشد بر اساس جدول مهارتهای عملی زیر در قالب چهار حوزه کلی منطبق بر فرآیند پرستاری شامل بررسی و شناخت عمومی و اختصاصی بیمار، شناسایی مشکل و تدوین تشخیص های پرستاری، برنامه ریزی و اجرای مداخلات برای حل مشکل و ارزشیابی دستیابی به اهداف و رفع مشکل شایستگی های مورد انتظار را کسب نموده و اقدام نماید.

	مراحل فرآیند پرستاری	شایستگی مورد انتظار
۱	بررسی و شناخت عمومی و اختصاصی مراجع	توانایی فراهم نمودن محیط فیزیکی، روانی مناسب برای برقراری ارتباط و مشاوره با مراجع
		توانایی ارزیابی مشکلات مراجع با استفاده از تکنیک های مصاحبه و کاربرد ابزارهای مربوطه
		توانایی مشخص نمودن و تفکیک مشکلات از رفتارهای طبیعی و بهنجار مراجع
۲	شناسایی مشکل و تدوین تشخیص های پرستاری	توانایی تعیین نیازهای مشاوره ای و آموزشی بیمار مبتنی بر بررسی و شناخت انجام شده
		فهرست نمودن مشکلات و نگرانیهای مراجع
		تعیین و فهرست نمودن اولویتهای مشکلات مراجع
۳	برنامه ریزی	تدوین اهداف مشاوره متناسب با شرایط و مشکل مراجع
		شناسایی و فهرست نمودن راه حل های مناسب جهت حل مشکل مراجع
		اولویت بندی و انتخاب بهترین راه حل ها از نظر نتایج مطلوب جهت رفع مشکل مراجع
۴	اجرا	اتخاذ اقدامات مشاوره ای مناسب بر اساس الگوهای منتخب
		فعال و تشویق نمودن مراجع در جهت کاربرد راه حل های منتخب
		فراهم نمودن حمایت های لازم برای مراجع در طی جلسات مشاوره
۵	ارزشیابی	توانایی قضاوت در مورد میزان دستیابی فرد به برآوردهای مورد انتظار
		توانایی قضاوت و ارزشیابی در مورد عدم دستیابی فرد به برآوردهای مورد انتظار
		توانایی بازبینی و تجدید نظر در راهکارهای حل مشکل را نماید در صورت نیاز

نحوه برگزاری دوره کارآموزی:

دوره کارآموزی شامل ۵ روز (شامل ۵ شیفت ۶ ساعته - صبح و عصر) حضور دانشجوی در محیط های بالینی (بخش های بیمارستانی یا درمانگاه ها و مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت روان) می باشد؛ که ضمن آن هر دانشجو با چند مراجع بر اساس فرآیند مشاوره کار می کند.

پس از هر جلسه، گزارش کار با یک مراجع را تنظیم و به استاد ارائه دهد. استاد نیز ضمن بررسی محتوای ثبت شده مشاوره و مطالعه گزارش با حضور دانشجو، بازخورد لازم را برای ایشان فراهم می آورد.

استاد سه جلسه در محیط بالینی در کنار دانشجو حضور پیدا می کند و به عنوان الگوی نقش، مستقیماً راهنمایی های لازم را برای دانشجو فراهم می آورد. در انتهای دوره نیز دانشجو یک گزارش کامل از کار مشاوره را ارائه می دهد.

وظایف دانشجویان

دانشجو موظف است:

۱. در بدو ورود معرفی نامه کتبی از دانشکده پرستاری و مامایی را به مسئول محترم بخش / درمانگاه ارائه نماید.

۲. در محیط مورد نظر حضور پیدا کرده و ابتدا در حضور استاد و سپس به طور مستقل با لافل دو مراجع فرآیند مشاوره را اجرا نماید.
۳. هر جلسه مشاوره فردی که اجرا نموده است را ضبط/ثبت کرده و به استاد ارائه نماید.
۴. یک گزارش مکتوب از جلسه مشاوره فردی را تهیه نموده و در انتهای دوره به صورت سمینار در جمع دانشجویان ارائه نماید.
۵. سمینارهای ارائه شده توسط دانشجویان را نقدر و ارزیابی نماید.

روش تدریس:

دانشجویان ابتدا فرآیند مشاوره انجام شده توسط استاد را مشاهده نموده و سپس به انجام آن تحت نظارت استاد اقدام می نمایند. در انتها نیز به صورت مستقل به انجام مشاوره با مراجعین منتخب اقدام نموده و نتایج کار خود را به صورت مکتوب و نیز در قالب سمینار ارائه می نمایند.

محیط کارآموزی:

- ۱- مرکز پزشکی نور
- ۲- مرکز پزشکی سیدالشهداء (ع)

نحوه ارزشیابی دوره:

تدوین و ارائه گزارش کار کتبی (۵۰ درصد)
 ارزشیابی استاد به صورت مشاهده عملکرد دانشجو (۳۰ درصد)
 همکاری نزدیک با اعضای تیم سلامت روان (به ویژه همکاری های بین حرفه ای) و استاد- رعایت اصول حرفه ای و اخلاقی (۲۰ درصد)

سیاست ها و قوانین دوره کارآموزی :

۱. حضور به موقع در محیط بالینی الزامی است .
۲. هر دانشجو در طول یک روز تنها می تواند در یک شیفت حضور پیدا کند (شیفت صبح یا عصر با هماهنگی استاد)
۳. در صورت داشتن حتی یک روز غیبت در صورت مجاز بودن با نظر دانشکده درس حذف شده و در صورت غیر مجاز بودن صفر تلقی می گردد.
۴. زمان شیفت صبح از ۷/۳۰ تا ۱۲/۳۰ و شیفت عصر از ۱۳/۳۰ تا ۱۸/۳۰ می باشد
۵. رعایت کلیه شئون اخلاقی، آموزشی ضروری است.

منابع اصلی:

1. Burnard P, Practical Counselling and Helping, Routledge, 2013.
۲. فقیهی ع ن، مشاوره در آئینه علم و دین. قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۸۴.

۳. گیسون ر، میشل م، زمینه مشاوره و راهنمایی، ترجمه باقر ثنایی و همکاران، تهران: انتشارات رشد، ۱۳۹۱
۴. جرال د ک. نظریه و کاربردهای مشاوره و روان‌درمانی. ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: نشر ارسباران، ۱۳۸۵.

منابع برای مطالعه بیشتر:

1. Freshwater D, Counseling Skills for Nurses, Midwives and Health Visitors, Philadelphia, Open University press, 2003.
2. Burnard P, Practical Counselling and Helping, Routledge, 2013.
3. McLeod J, Counselling Skill, New York, McGraw-Hill International, 2007.
۴. قضاوی، زهرا و لهراسبی، فاطمه. مهارت های ارتباطی با بیماران بستری در بخش روان پزشکی. اصفهان: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان. ۱۳۹۲
۵. آن اسحاق. اصول روانپرستاری. ترجمه جهانگیر مقصودی. اصفهان انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان ۱۳۸۳
۶. کاترین، فورتیناش. هولودی وورت پاتریشیا. اختلالات روانی و مراقبت‌های پرستاری. ترجمه اعضای هیات علمی گروه روانپرستاری، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان انتشارات کنکاش، ۱۳۸۳
۷. حسینی س م. اصول و روشهای راهنمایی و مشاوره. تهران: رشد، ۱۳۸۴.
۸. گلدارد د. مفاهیم بنیادی و مباحث تخصصی در مشاوره، آموزش و کاربرد مهارت‌های خرد و مشاوره فردی. ترجمه سیمین حسینیان. تهران: نور علم، ۱۳۸۲.
۹. شریف ف و همکاران. پرستاری بهداشت روان. تهران: انتشارات سالمی، ۱۳۸۸.
۱۰. احمدی ا. مقدمه‌های بر مشاوره و روان‌درمانی. اصفهان: نشر ویرایش. ۱۳۷۴.
۱۱. پروچاسکا ج، نورکراس ج نظریه های روان‌درمانی ترجمه سید محمدی ی. تهران: نشر رشد. ۱۳۸۵
۱۲. قاضی قاسم، روشها و تکنیک های مشاوره و روان‌درمانی، تهران: نشر جهاد دانشگاهی. ۱۳۷۰
۱۳. سلیمی ح. اصول روان‌درمانگری. تهران: نشر ولیزاده. ۱۳۸۰.
۱۴. مطهری، م. مشاوره و راهنمایی از دیدگاه اسلام، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۷۹